

Instruks

LOS 09.04 - Utførelse av losingen

1 Hensikt

Sikre lik forståelse og underbygge prosedyre *LOS 09 Operasjonell drift* slik at losing blir utført på en sikker og effektiv måte.

2 Omfang og gyldighetsområde

Hva

Sette standard for hvordan en los skal opptre før, under og etter et losoppdrag.

Hvem

Gjelder for loser.

3 Tema og beskrivelse

3.1 Tildeling, forberedelse og utførelse av oppdraget

- 1) Losoppdrag og oppdateringer genereres fra Njord. Når losen har mottatt meldingen skal hun/han bekrefte at oppdraget aksepteres, eller avslå med begrunnelse. Meldingen er tilgjengelig i Njord for losformidler, og går automatisk på e-post til losoldermann.
- 2) Før et losoppdrag tiltres skal losen i den grad det er mulig sette seg inn i oppdraget for å sikre seg at hun/han er best mulig forberedt til å gjennomføre dette på en sikker og god måte.
- 3) Losen skal før losingen starter gjøre seg kjent med fartøyets ytre mål, tilstand, manøvreringsevne og begrensninger. Dette skal komme frem på standard «Pilot card».
- 4) Losen skal planlegge losoppdraget, inkludert avgang og/eller ankomst, herunder også bording og kvitting, i samarbeid med skipsfører og/eller vakthavende offiser.
- 5) Språk og kommunikasjonslinjer skal avklares med skipsfører eller vakthavende offiser før losing starter. For tydeliggjøring av hvem som har kontroll skal dette tilkjennegis med «Pilot has the con» eller «Captain has the con».
- 6) Det skal etterstrebtes god BRM, og deltas aktivt i skipets broteam. Losingen skal kommuniseres på en klar og tydelig måte.
- 7) Losen skal kommunisere med VTS på det språk som er avklart med skipsfører/vakthavende offiser. Kommunikasjon med VTS, når det er engelsk-språklige fartøy involvert, skal være på engelsk.
- 8) PPU skal vurderes koblet opp, for å være tilgjengelig som et hjelpemiddel til sikker seilas og arbeidsverktøy. PPU anbefales tilkoblet mot medbrakt sensor, Pilot Plug – og da opp imot skipets Pilot Plug uttak. Kartene vil normalt oppdateres og ajourholdes automatisk, men dette må kontrolleres regelmessig av losen.
- 9) Under losingen skal losen fortløpende overvåke og kontrollere fartøyets posisjon, kurs og fart.

Instruks**LOS 09.04 - Utførelse av losingen**

- 10) Losen skal kontrollere at veiledning om fart, rorbruk og kurs repeteres og iverksettes.
- 11) Dersom skipet befinner seg i virkeområdet til en sjøtrafikksentral, kan losen kontakte sjøtrafikksentralen som har nødvendige fullmakter til å gi pålegg ovenfor skipet.
- 12) Dersom losen under et losoppdrag opplever at forutsetningen for god BRM ikke er tilstede, skal losen gjøre det beste ut av situasjonen slik at oppdraget blir utført på en sikker måte. I slike tilfeller skal forholdet meldes som avvik til losoldermann slik at rederiet eller skipets agent kan bli varslet.
- 13) Losen skal gi råd om bruk av taubåt i de tilfeller taubåtassistanse ikke følger av sjøtrafikkskriften, lokale spesifikasjoner eller havnereglement. Dersom kapteinen ikke tar losens råd til følge ved ikke å ta taubåt, evt. bestille taubåtkapasitet som ikke fyller sikkerhetsmessige krav, kan losen kreve seg fritatt for manøvrering. Det samme gjelder i de tilfeller hvor losen mener anløp til kai/planlagt manøvrering ikke er forsvarlig og kapteinen velger å gå mot losens anbefalinger. Han skal likevel fortsette sitt losoppdrag ved å være tilstede på broen og bidra med opplysninger og assistanse til skipsfører. Der hvor losen krever seg fritatt fra manøvreringen, må han anmode kapteinen notere dette i skipets dekkdagbok.
- 14) I situasjoner der det er fare for personskade, miljøskade eller større materielle skader kan losen utøve nødretts handlinger dersom skaden ikke kan avverges på annen måte.
- 15) Unødig bruk av telefon/pc/nettbrett som kan ta oppmerksomheten bort fra sikker navigering skal unngås.

3.2 Rapportering

- 1) **Navigasjonsvarsel.** Losen skal rapportere feil eller mangler ved fyr, lykter, flytende og faste sjømerker, elektroniske navigasjonshjelpemidler samt større drivende gjenstander, vrak mv. Dette skal vanligvis gjøres ved å varsle Navco, eller lokal VTS.
- 2) **Sjøfartsdirektoratet.** Los som i forbindelse med utførelsen av sitt arbeidsoppdrag blir oppmerksom på skip eller flyttbare innretninger som kan ha slike feil eller mangler at det kan råde tvil om dets sjødyktighet, skal straks informere Sjøfartsdirektoratet gjennom Njord eller på telefon til vakthavende i Sjøfartsdirektoratet.
- 3) **Tollvesenet.** Losen har underretning- og hjelpeplikt ovenfor tollvesenet Jfr.Tolloven
- 4) Ved mistanke om ulovlig seilas skal losen rapportere direkte til Kystverkets Sjøsikkerhetsavdeling via www.kystverket.no. Bruk knappen «Varsle Kystverket» og [Skjema for varsling](#). Her meldes mistanke om skip som seiler ulovlig i norsk farvann og brudd på regler om losplikt og farledsbevis. Alle innmeldinger blir behandlet anonymt.

Instruks

LOS 09.04 - Utførelse av losingen

- 5) Ved alvorlige hendelser eller tilløp til hendelser og eller hvor det er akutt forurensning eller fare for akutt forurensning, Se LOS 09.01
- 6) **Helsevesenet.** Losen har plikt til å rapportere om smittsom sykdom, eller mistanke om slik jfr. smittevernloven, samt forskrift om varsling og tiltak ved alvorlige hendelser av betydning for internasjonal folkehelse. Losen skal varsle Losoldermann, eller sekundært folkehelseinstituttet/smittevernvakt.
- 7) **Rapporteringsplikt til Forsvaret / Kystovervåkingen.**
Forsvaret anser losene som deres øyne og ører, og ønsker mest mulig rapporter om unaturlige observasjoner i og utenfor led, med spesiell fokus på ankerliggere, Jfr. Instruks om rapporteringsplikt for offentlige tjenestemenn.
- 8) **PST** (Politiets sikkerhetstjeneste). Politiet anser losene som deres øyne og ører, og ønsker mest mulig rapporter om unaturlige observasjoner.
- 9) **HRS** (Hovedredningssentralen). Losene kan varsle direkte til HRS ved behov. For eksempel, ved frakt av syke/skadde passasjerer eller mannskap, skal HRS kontaktes.

Kontakt	Telefon	E-Post
Navco	22422331	navco@kystverket.no
Sjøfartsdirektoratet	52745000	
Tollvesenet	22346630	
Kystverket, beredskap	33034800	
Folkehelseinstituttet	21077000 / 21076348	
Forsvaret, Kystovervåking	75536298 / 75536299	csc@coass.mil.no
Politiet PST	23305000	post@pst.politiet.no
Hovedredningssentralen S/N	51646000 / 75559300	

4 Verktøy/hjelpemidler

5 Begreper og forkortelser

ENC – elektronisk sjøkart.

PPU – Portable Pilot Unit. Samlebetegnelse for systemet losen benytter som støtte til navigasjon, inkluderer sensorer (pilot plug), software og hardware.

BRM – Bridge Resource Management. Samlebetegnelse på fokuset på økt forståelse for menneskelige faktorer som påvirker vår adferd og måten vi samhandler og kommuniserer i team for å forhindre misforståelser og at uhell og nesten uhell skjer.

6 Referanser

KYSTVERKET

Lostjenesten drift

Godkjent av: Losdirektør

Utsteder/eier: Seniorrådgiver

Blom, Erik Freberg

Haukeberg, Kurt

Kontrollert:

Godkjent

Versjon:

Strømshoved, Knut

23.08.2019

12.1

Instruks

Side:

4 av 4

LOS 09.04 - Utførelse av losingen**7 Endringslogg**

Dato	Endring (kort beskrivelse)	Utført av:
03.09.2014	Mindre justeringer i tekst	
17.10.2014	Rapportering sjømilitære myndigheter	
02.05.2016	Organisatoriske endinger gjort gjeldende fra 01.01.14, Henvvisninger til regelverk er tatt ut	
30.11.2016	Vedlegget «Best practice» er revidert, «Los PC/nettbrett skal kobles opp mot medbrakt PPU (Pilot Portable Unit) AIS» er tilføyd under 3.1, 5. strekpkt.	
19.12.2017	Pt. 3.1 lagt til punkt «Losen skal ikke starte losingen før relevante opplysninger er utvekslet med skipsføreren eller vakthavende offiser, eksempelvis fartøyets posisjon, kurs og fart» Pt. 3.1. Lagt til punkt om engelsk som kommunikasjonsspråk med trafikkleder. Avsnitt 2, 13, 17 endret Pt. 3.2 Endringer i punkt om «Varsel om ulovlig seilas» og endinger i punkt om «Helsevesnet». Pt. 3.3. Endring i punkt om rapportering til sjømilitære myndigheter.	VR
16.01.2018	Pt. 3.1. endring i avsnitt 2,13 og 17. Pt 3.2. endring i avsnitt 5. Fjernet pt.4 Ansvar og myndighet.	VR
20.06.2018	Pt. 3.1 Endring i avsnitt 19, om kommunikasjon med sjøtrafikkavdelingen.	VR
08.01.2019	Avsnitt 3.1.Tildeling, forberedelse og utføring. Nytt pt. 10 om ankomst og avgangsprosedyrer. Avsnitt. 3.2 Rapportering, pt. 5 Lagt til 2.ledd om hvordan forholde se gi et VTS-område.	VR
11.03.2019	Avsnitt 3.1.Tildeling, forberedelse og utføring. Redigert pt. 10 om ankomst og avgangsprosedyrer. Redigert pt. 17 om bruk av taubåt. Avsnitt 3.2 Rapportering. Lagt til pt.8 om rapportering til politi. Lagt til pt.9 om rapportering til PST. Lagt til pt.10 om rapportering til HRS.	VR
03.05.2019	Avsnitt 3.1. pt.10 om ankomst og avgangsprosedyrer, flyttet til Best Practice. Presisering og retting av tekst.	VR
	Lagt til i pt. 3.2.9 HRS, «skal kontaktes ved transport av syke/skadde.	V.R.